

Schreiner Ujsag
1915.

Debrecen, 1915

XIX évf. 278 sz.

Hétfő, október 4

DEBRECZENI ÚJSÁG

Előfizetési ár:

Helyben félévre 8 K, negyedévre 4 K — f.
Vidéken félévre 9 K, negyedévre 4 K 50 f.
Megjelenik kivétel nélkül minden nap.

Felélős szerkesztő és lapfőigazgató:

THAN GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kossuth-utca 3. szám, I-ső emelet
(Debreceni Első Takarékpénztár-épület.)
Egyes szám ára hétköznap 4 fill. Vasárnap és ünnepnap 6 fill.

Sikertelen francia támadások.

Az oroszok kudarcai.

Höfer jelentése.

Budapest, okt. 3. (Orosz hadszíntér.) Ellenség előző napig eredménytelen és súlyos veszteségekkel járó támadásai által elcsigázva, tegnap odahagyta a Kormyn patak alsó folyásának nyugati partjait. Egyébként északkeleten nincs jelentősebb esemény.

(Olasz hadszíntér.) Az olaszok tegnap hajnalban a doberdói fensík északnyugati szakasza ellen nagyobb támadásra csoportosultak. Tüzérségünk meglepte a támadásra készen álló csapatokat s tüzelésével nagyrészt szétugrasztotta. Hasonló kepen megheiusult az ellenségnek arra irányuló kísérlete is, hogy Kedipugliától keletre előnyomuljon. Bizonyos, az ellenség harcvonala mögött végbemenő mozdulatok, valamint a velencei vasutakon észlelhető élénk forgalom nem kerülték el figyelmünket. A délnyugati harcvonal többi pontjain nincs jelentősebb esemény. **(Délkeleti hadszíntér.)** Nincs újság. Höfer, altábornagy.

Védelmivonal Szerbiában.

Basel, okt. 3. A Temps jelentése szerint Franciaország és Anglia katonai intézkedéseket tettek Szerbiában. A védelmi hadműveletek bázisa a Vardár-vonal lesz.

Pozíció-harc a bukovinai határfronton.

Csernovitz, okt. 3. A Szereth torkolata közelében az utóbbi napokban relatív nyugalom állott be. Mind a két fél elsáncolta magát. Ugy látszik, lassacskán pozíció-harc fejlődik ki, csak néha-néha dördül el egy-egy ágyú. Az oroszok tehetetlenek, mivel erőltetéseket terveznek. Az oroszok az utóbbi napokban oly óriási vereségeket szenvedtek, hogy tartalékaik teljesen kimerültek és most már pótlásokról kellett gondoskodni. A most harcban álló katonáknak legnagyobb része kiképzetlen népfölkelő.

Mese a rigai tengeri csatáról.

Königsberg, okt. 3. A Königsberger Allgemeine Zeitung a rigai tengeri csatáról a következőket közli:
Pétervárt kezdik átlátni az ugyneve-

zett rigai tengeri „győzelmet” és az oroszok nem tudják, nevéssé-e vagy bosszankodjanak ezen az igazi orosz blamagén? Amint beszélnek, a főbűnös ebben a дума elnökének fivére: Rodzianko. Ez titkos tanácsos, nagy német gyűlölő, de nagy italkedvelő és legutóbb egy népfölkelő zászlóaljjal Pernau megvédésére küldötték. Amidőn a kikötő előtt néhány német hajó megjelent, hogy ott az angol tengeralattjáró hajóknak az öbölbe való bejutását megnehezítse és emellett három kereskedelmi hajót elsüllyesztett. — Rodzianko, zászlóaljparancsnok óriási ágyutüzeléssel rendezett és megtelegrafált a testvéreinek, miután a németek munkájukat sikeresen elvégezték, hogy ő egy egész német flottát mindenestől elsüllyesztett és hogy ő viszont egyetlen embert se vesztett. A дума elnöke a fivére hírét természetesen tovább adta s így keletkezett a nagy hír a tengeri győzelemről. — Ennek a komédiának az a tragikuma, hogy az orosz hősök félelmükben és izgalmukban egyebet nem csináltak, mint hogy Pernau és vidékét elpusztították és kifosztották. A gyárakat és a villamos vasutat és a gyártelepeket felgyújtották és minden házat a parttól két mérföldnyire szétromboltak. Az orosz katonák úgy vandálizáltak, mint a kozákok. Ezt a hamis győzelmi hírt egy német partraszállási kísérlet egészen megdöntötte.

Németország harcai.

Jelentés a nagy főhadiszállásról.

Berlin, okt. 3. (Nyugati hadszíntér.) A zellenes monitorok délután hatásos tüzelést intéztek Vestunde-füredő környékére. Az angolok ismételt kísérletei, hogy az éjszaka folyamán Loostól elvesztett területet ismét visszanyerjék, teljesen sikertelenek maradtak.

Souchezől keletre a franciáknak egy előretörési kísérlete jelentékeny emberfömegek és gáz-gránátok harcra vitele ellenére megheiusult.

A franciák tegnap Champagnében gyalogsági támadási kísérleteiket nem ismételték meg. Az ellenség ágyúzása változó hevességgel tovább tartott.

Ville sur Tourbetől északnyugatra levő állásért folyó kézigránát-harcban mi maradtunk felül.

Az ellenség megismételte repülő-támadásait Leon és Vouisiers ellen. Mindegyik helyen ismét több polgári személy esett a ledobott bombák áldozatául. Ret-hel környékén leszállásra kényszerítettük az Alsace nevű francia léghajót; a benne ülőket elfogtuk.

Ma délelőtt 8 óra 30 perckor Luxemburg semleges városra francia repülőbombákat dobtak. Két luxemburgi katonára, egy munkásra és egy elárúsító leányra megsebesült.

(Keleti hadszíntér.) Hindenburg tábornagy hadcsapata: Kozianytól délre lefolyt lovassági harcokban az ellenséget Mjadojkonk túl vetették vissza. Egyébként lényeges esemény nem történt.

Lipót bajor herceg hadcsapata: A helyzet változatlan.

Mackensen tábornagy hadcsapata: Helyzet szintén változatlan.

Linsingen tábornok hadcsapata: A czernyczi vereség és ezen helységtől északra levő arcvonal ellen intézett összes orosz támadások megheiusulása után az oroszok Kormyn nyugati partját egyes átkelesi pontokon való kisebb örállítások kivételével feladták. A német csapatok által ejtett loglyok száma 2400-ra emelkedett.

A francia-angol offenzíva

Berlin, okt. 3. A nagyfőhadiszállásról jelentik:

A franciák offenzívája tegnap elerőlt. Tüzérséggel előkészített támadásaikat könnyen visszaverték. Helyenként kézigránát- és akna-harcok voltak. Valószínű a franciáknak az az állítása, hogy a németek 3 hadtestet veszítettek. Párisi jelentések szerint a francia sebesültek a gályaudvarokon szakadatlanul érkeznek. Félhivatalosan is közölték, hogy szept. 25-től 30-ig 60.000 sebesültjük volt. A franciák a nagy kiterjedésű fronton jelentékeny területet nyertek. Csupán Arrastól délre sikerült benyomniok a német frontot, de csupán mintegy két-három kilométernyire.

Berlin, okt. 3. A Lokalanzeiger-nek jelentik:

Az Ypern csatornában tegnap este néhány sikeres akna-robbantást intéztek a németek. Dixmuidentől délre kézigránát-harcok voltak.

A balkáni krízis.

Bulgária és az entente.

Szófia, okt. 3. Radoszlawow miniszterelnök és az entente-képviselők között a tárgyalások ugyan még tolynak, mégis azonban már küszöbön áll a döntő demarche.

Szófia, okt. 3. A kormány legközelebbi átnyújtja válaszáat a négyes szövetségnek legutóbbi jegyzékére.

Athen, okt. 3. A helyzet változatlan a görög kormány körében. A döntés a király kezében van. A cenzura eltiltotta a katonai intézkedések közlését.

Rotterdam, okt. 3. A Reuter-ügynökségnek jelentik Athénból: A legújabb szófiai jelentések szerint a németek befolyása napról-napra talajt nyer Bulgáriában. Jellemző erre nézve egy ottani miniszter visszalépése, aki a kormány szerb-

ellenes magatartását ellenezte. Ebből következik, hogy a béke-kilátások a Balkánon csökkennek.

A harmadik hadikölcsön

Kedvező kilátások.

Tizenkét milliárd az új német hadikölcsön, — oly imponáló szám, ami szédtően hatott bizonyára ellenségeinkre, kik Németország és monarkiánk kimerülésére alapították számadataikat. S most következzük mi a sorban: legközelebb nálunk is megkezdődik az új hadikölcsön jegyzése. Nem kételkedünk, hogy nem válnak szegényenre hatalmas szövetségeinknek; hazafiságunknak, áldozatkészségünknek, erkölcsi és anyagi erőnknek olyan bizonyosságát fogjuk szolgáltatni, a mi egy nagy, nyert csatával fölér.

A pénzforrás, amiből a legtöbbet várhat az új hadikölcsön, többnyire fiatalabb eredetű a korábbi tőkéknél. A háború új, magyarán keresetkezést juttatja a vállalkozásnak, az iparnak s kereskedelemnek egy tekintélyes részét. A háború révén kialakult magas gabona-árak és a még magasabb állat-árak soha sem várt bő jövedelemhez juttatták a gazdákat. Jelentékenyen emelkedett a bornak, a kerti termékeknek az ára. Ha új statisztikusok a nemzeti vagyont a mai keresetekhez képest akarnák megállapítani, akkor az egy év előttinél jelentékenyen magasabb számokkal kellene dolgozniok.

Csak erre kell gondolni, hogy a harmadik hadikölcsönnek előre látható nagy sikerét meg lehessen jövedőlni. De mindennél jobban kifejlődött a háború eddigi ideje alatt annak a kötelességnek a tudata, hogy a katonáink teljes erőmegfeszítésével vívott háborút a teherviseles teljes erőpróbájával kell támogatnunk. S bizonyára kettős sullyal fog érvényesülni az a törvény, hogy a háború által szerzett tőkék és vagyonok a háborút segítő értékpapirokban keressenek befektetést. Ez a befektetés olyan gyümölcsöző, aminőre a háború előtt, fix jövedelmű, elsőrendű értékpapiroknál soha sem volt alkalom. Ha remélni lehet, hogy ez a hadikölcsön már a békét megelőző győzelmet finanszírozza, akkor ily kedvező, árfolyam-nyereséggel is biztató befektetésre soká lesz alkalom. A harmadik hadikölcsönben való jegyzés tehát egyformán érdek és kötelesség, áldozatkészség és üzlet, hazafiság és okos tőkepolitika.

A hatósági bolt.

A kibővítés keretel.

Csöndben, de annál eredményesebben dolgozik a Csapó utcai Zenede épületében a városi hatóság boltja. Csak egyes cikkeket árulnak most ott, de ha tényleg a város veszi majd kezébe a lisztellátást, ki fognak bővíteni a hatósági bolt keretei is. Érdekes megemlíteni, hogy Ungváron négy hatósági bolt működik s mint a Határszéli ujság egy szerfelett tartalmas cikkében olvassuk, a legjobb eredménnyel. Ott egy városi tanácsnok vezeti az üzleteket, napbiztosok ingyen, önzetlenül teljesítik az ellenőrzést. A város által kiosztott utalványok, illetve törzsalapok útján történik az áru kiadása, a napbiztos minden egyes tételt beír s a pénztáros átveszi a pénzt, melyet minden nap beszállítanak a város pénztárába.

A debreceni hatósági bolt jelenleg csak kávé (4 korona és 4 korona 80 fillér kilója) árul, azonkívül rézgálicot, csávázni. Ezeket hatósági utalvány alapján adja ki. Utalvány nélkül ad burgonyát (kilója 16 fillér) és ha akad, tojást, stb. is. Most érkezett a boltba kristály-cukor, kilója 1 korona 6 fillér. Az üzletet Kasza István vezeti nagy buzgalommal. Az üzlet forgalma eléri a napi 500 koronát is, néha azonban 1000 koronát is meghalad.

Erdeme, volna a város különböző helyein házikeze'csben legnagyobb még 3 fizetést be-rendezeni s abban, egyéb cselemlé'cikkeket is árusítani. A te'gazdaság je'állítá'sával ugyan-is hatósági te'jcs'arnokot kell léte'íteni. Ki kell bővíteni, a hatósági bolt üzletkérét, mert a hatósági üzlet a legjobb árszabályozó, ha — portékát lehet találni benne.

A DEBRECZENI UJSÁG

!! Példányonként . . . 4 fillér.
!! Vasárnap és ünnepnap 6 fillér.

Ref. templomi szolgálatok

Értekezlet a ref. egyháznál.

A debreceni ref. lelkészi kar a templomi szolgálatokra vonatkozólag egy memorandumot dolgozott ki. Ebben a lelkészi kar változtatásokat proponál az istentiszteletek ellátására nézve.

Eddig a debreceni templomokban a hittanhallgatók is tartottak istentiszteleteket. Most a lelkészi kar azt óhajtja, — hogy a debreceni ref. egyház teljesen tekintsen el a hittanhallgatók igénybevételétől. Ennélfogva vasárnap délután a templomokban nem hittanhallgatók, hanem a segédlelkészek szolgálnának. A legáción is eltörölné a lelkészi kar, illetőleg azt kívánja, hogy a hittanhallgató-legátusok helyett is a káplánok funkcionáljanak s azok kapják meg a legátusok díját.

Hétköznapokon délután az eddigi tervezet szerint csakis a Kistemplomban lennének istentiszteletek. A hitélet fejlesztése szempontjából azonban vasárnap este a Kossuth utcai templomban vallásos estélyeket rendeznének. Ez estélyeken vallásos ének- és orgona-számok szerepelnének.

Ezek a lelkészi kar előterjesztésének a kardinálisabb pontjai. Mint e vázlatos előadásból is kitetszik, ezekkel kapcsolatosan számos egyházi elvi kérdés lép előtérbe. Így pl. a legáció, ez ősi tradíció, kiküszöbölése.

Tegnap d. e. fél 11 órakor Dicsőfi József lelkészelnök elnökletével értekezlet volt az egyháznál, amelyen az ügy egész komplexumát behatóan megvitatták. — Ilyenformán tehát alapos előkészítéssel kerülhet a legközelebbi presbiteri gyűlés elé, amely határozathozatalra hivatott.

A GYŐZTES

Plác és Miklós-utca sarak : telefon 7-62
Ma, hétfőn.
Délután 5 és 7 órakor félholyárak, 9 órakor rendezés helyárak.

A HAJÓRÉM

dráma 3 felvonásban.
szinmű 3 felvonásban.
Egy féltékeny szerelmes bohózat.

Színház.

Műsori

Hétfőn: Lyon Lea, regényes színjáték.
Kedd: Éva, operette.
Szerda: Keresd a szívet, történelmi szinmű.
Csütörtök: Bánk bán, történelmi dráma. (Disz előadás a színház fennállásának félszázados évfordulójára.)

Két Zsuzsikisasszony. Két este ragyogott Dióssy Nusi Zsuzsi kisasszonya. Fővárosi fényvel. Szép volt ez a Zsuzsi kisasszony, akárcsak Dióssy Nusi. Két zsufoolt nézőtér nézte. Dióssy Nusinak igazán nagy sikere volt a felemelt helyárrakkal. A múlt szeonban a Zsuzsi kisasszony nem volt itt ilyen előkelő. Egyszerű, de naivságában, ábrándjaiban nagyon kedves, vidéki kis leány. Szentgyörgyi Márta mutatta be Kristályos művészettel. Finoman szűrve — sok tapssal.

A hadikiállítás vasárnapja.

Nagy az érdeklődés.

A megnyitó óta sűrű csoportokban keresi fel a közönség a Kereskedelmi Akadémia disztermében a Hadsegélyző hivatal és a Vöröskereszt egylet által rendezett hadikiállítást. Tegnapi vasárnap, különösen nagy érdeklődés nyilvánult a harci érdekességek e pompás tárlata iránt.

Sokan gyönyörködtek a kiállítás remek tárgyaiban, amelyek közül a hírlapok által eddig említettek kivül kiváló figyelmet keltettek Domahidy Elemér, Uhlarik Béla, Csatári Szűcs Bertalan, Mező Endre főhadnagy, Berczelly Endre urak igen szép gyűjteményei.

Vasárnap délután Magyar Imre kitűnő zenekara hangversenyezett a kiállításon. A látogatók így, amikor a kettős hazafias jótékonycélú elősegítik, egyszerűsmind kellemesen is szórakoznak.

A kiállítás minden nap reggel 9 órától déli 1 óráig és délután 3-tól 6 és fél óráig tekinthető meg. Belépti-díj felnőtteknek 50 fillér, katonáknak őrmestertől lefelé s gyermekeknek 20 fillér.

Debrecen város hazafias, jótékony közönségéhez!

Ma indulnak a gyűjő-kocsik az ócska ruhákért.

A hideg, esős őszi idő beálltával sok olyan szegény gyermek van meleg ruha s cipő nélkül, akiknek kenyért adó édes apjuk mindnyájunk nyugalmaért, édes hazánk dicsőségéért harcol.

Lehetetlen, hogy Debrecen társadalmának legyen olyan tagja, akinek szívéte meg ne dobbantana ez a körülmény és aki ne érezné, hogy az édesapák nélkül maradt gyermekekről gondoskodni kell.

Ő érettük emeljük fel szavunkat Debrecen város nemesen érző és gondolkodó közönségéhez. Nem akarunk kitérni a nyomoruságban levő gyermekek sorsának ecsetelésére, hiszen, akinek szíve van, ugysis megérzi, felkiáltó szavunkra ugysis megtudja, hogy itt segíteni: erkölcsi, hazafias kötelesség.

Nem azt kívánjuk, nem azt akarjuk és nem azt kérjük, hogy nagy áldozatokat hozzon a társadalom; csak a legszerűnyebb keretek közt akarunk némi eredményt elérni. Megelégszünk elhasznált ruhákkal, kabátokkal, cipőkkel, amiket a szegény gyermekek közt óhajtunk kiosztani.

Ma már egyetemi hallgatók mennek

Scheerer Ujság
1915.

el házról-héza és mindenütt megkérdik: tudnak-e ilyen ócska holmikát nélkülözni és ha igen, szedjük össze, majd érte jönnek egy-két nap múlva és kiosztják a hős apák nélkülözö gyermekei között. Minden háznál, minden családnál akad egy-két ócska ruhadarab, ajánlják fel s adják oda jó szívvvel. Ne vegyék tolokodásnak a kérést, tekintsek inkább testvéri és hazafiai kötelességnek, hogy a hősök apró családtagjait nem engedjük, — hogy Isten hidege megvegye őket és a szegény kis gyámoltalanok dideregve szenvedjenek.

Ahova elmennek az egyetemi ifjak, ki-ki adjon a hősök gyermekeinek az elhasznált ruhadarabokból azt, amit nélkülözhet. Csak egy darabot! Ha minden családnál kapunk valamit, egyetlen gyermek sem marad meleg ruha, ócska cipő nélkül.

Bizunk Debrecen áldozatkész és melegsívű közönségében és a hősök gyermekeit szeretettel ajánljuk kegyes jóindulatukba.

A gyűjtés eszközlésére ma reggel indul 10 nemeslelkű ifju theologus, még pedig Csapó, Rákóczi, Hatvan, Mester, Péterfia, Fűvészker, Thaly Kálmán és Bethlen utcákon. Kérjük a közönséget: fogadja őket hazafias szeretettel és meleg szívvvel.

Ujdonságok.

Ó Felsege névünnepe és a tudományegyetem. A debreceni m. kir. tudományegyetem tanácsa elhatározta, hogy hétfőn, Ó Felsege névünnepe testületileg részt vesz a kath. plébánia-templomban tartandó ünnepi istentiszteleten. Ugyane napon az egyetem tanárai 400 (négy száz) koronát juttatnak el Márk Endre polgármesterhez, Debrecenfalva fölépítésének előmozdítására. Délben a tanárok és az ifjuság közös ebédre jönnek össze a Mensa Academica helyiségeiben (egy teríték ára 2 korona). Az előadások ezen a napon — az egyetemi szabályok szerint — szünetelnek.

A király névnapja a Katona-Otthonban. A Katona-Otthon is megünnepli a király névnapját. Az ünnepség délután lesz s az alkalmi beszédet dr. Baltazár Dezső püspök, a Katona-Otthon alapítója tartja.

Rostás István — hivatalában. Rostás István rendőrfőkapitány pár napos szabadságáról hazaérkezett s tegnap átvette hivatala vezetését. Jeney Szabó Miklós rendőrkapitány viszont ma kezdi meg hosszabb szabadságát.

Egyre drágul a papír! A Budapesti Hírlap jelenti a következőket, ami szintén bizonyítja, hogy a vidéki sajtó teljes joggal hivatkozik arra, hogy az ujság előállítás költsége ijeszítően nő és kénytelen ezzel szemben védekezni:

Az árdrágítás művészetét a papírgyárak is megtanulták. A háboru eleje óta mindenféle cimen, a miben a drágítás szándéka igen találékony, fokozatos 75 százalékkal drágították a papírost, most pedig — közös egyetértéssel — újabb 25 százalékos drágítást küldtek szét körlevelet. Az összesen száz percentes drágítás időszerevé teszi azt a kérdést, nem kellene-e illetékes helyen a papír árának maximalálásával is foglalkozni. Egyes nagyobb papírfogyasztó üzemek, például az ujságvállalatok némelyike előrelátásból nagyobb papírkészletet raktározott ugyan el hónapokkal ezelőtt, de mások, legkivált a vidéki ujságok némelyike a papír mértékellen drágítása miatt nehézséggel kezd küzdeni.

Magyarország és Ausztria papírgyára kartelszerű megállapodásuk alapján legutóbbi körlevelükben azt közölték üzletfeleikkel, hogy a gyártás

körül beállott rendkívüli kedvezőtlen körülmények folytán kénytelenek a papírneműek árát ismételtén 25 százalékkal fölemelni. A gyártáshoz szükséges nyersanyagok megszerzése — a körlevél szerint — legnagyobb nehézséggel jár. Így az olasz kén behozatala megszünt, a többi kénanyagot pedig a német, magyar és osztrák kormány lefoglalta és így ezeket csak korlátozott mértékben és sok utánjárással lehet bevásárolni. A cellulózban igen nagy a hiány, ennélfogva ennek az ára is ug-rásszerűen emelkedett. A gyártáshoz szükségelt többi vegyszerben is kivétel nélkül hiány van.

Iparosok figyelmébe. Felhívotnak az iparosok, hogy akiknek orosz fogoly munkásokra volna szükségük, szándékukat jelentsek be az ipartestület hivatalában 4-én déli 12 óráig.

Elütötte a gyorsvonat. Temesvárról jelentik: Zsupán József vasuti felügyelő az egyik váltónál állott a sinek mentén. Hirtelen herobogott a budapesti gyorsvonat, elütötte és a fején oly súlyos sebeket kapott, hogy néhány perc múlva meghalt.

Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést: Mély fájdalommal tudtjuk felejt-hetetlen jó apánk, nagyapánk, sógorunk és nagybácsink: Vértesi Mihály, áldásos életének 86. évében, f. hó 2-án d. u. 4 órakor történt elhunytát. Kedves halottunk földi rezeit f. október hó 4-én d. u. 3 órakor fogjuk a Czegléd utca 3. sz. háztól a Kossuth utcai templomban tartandó ima után a Czegléd-utcai temetőben örök nyugalomra helyezni. Végtiszességtételére rokonainkat, ismerőseinket szomorodott szívvvel meghívjuk. Áldás és béke poraira! Gyermekei: Mária öz. Balogh Istvánné, Ferenc családjával. Unokái: Balogh István nejevel Wolff Reginával, Balogh László (oroszknál hadifogságban), Balogh Margit férjével tomaházi Tomka Lászlóval (oroszknál hadifogságban), Balogh Ferenc, Vértesi István családjával, Vértesi Mihály családjával, Vértesi István családjával, Vértesi Dezső családjával. Sógornője: özvegy Vértesi Ferencné családjával, öz. Farkas Mihályné családjával. Unokahuga: Tóth Jánosné Farkas Juliska családjával. Számos közeli és távoli rokon nevében is. A temetést a Dankó vállalat rendezi.

Halottnak hitt festőművész Szegedről jelentik: Néhány héttel ezelőtt az a hír érkezett a harctérről, hogy Teván István festőművész, a szegedi 46. gy. hadapródja, hősi halála halt. Családjá kétségbeesetten érdeklődött sorsa felől a Vöröskereszt-nél, de ott sem tudták róla semmit. Pénteken aztán Teván beállított Szegeden lakó szüleéhez. Csodálkozva hallotta a haláláról elterjedt híreket.

Hősök temetése. A debreceni megfigyelő állomás katonai parancsnoksága hivatalosan közli velünk a kórházakban elhalt hősökre vonatkozó adatokat:

Pochlin Ferenc, születési helye Miterdorf. Temették tegnap d. u. fél 4 órakor a Hatvan utcai temető halottasházától.

Debrecen legnagyobb mozija. **URANIA** Egyhiz-tár: Teltos 12-11. szim.

Hétfőn október 4-5. Kedden

Két sláger dráma!

A győztes
dráma 3 felvonásban.

A hajóré
nagyhatású kalandor történet 3 felv.

És a kitűnő kísérő műsor!

Előadások kezdete 5 órakor Rendes helyárák. Folytatlagos bemenet.

A debreceni hadkiállítás egyre nagyobb közönség érdeklődését öleli fel. Siet mindenki megtekinteni, hogy lássa a háboruval kapcsolatos érdekes és értékes dolgok kiállítását. A 30 és feles mozsa-runk pompás kis modellje elegendő arra, hogy a közönség tájékozását előmozdítsa. A sok fegyver, ágyu és lövedék, gépek, képek stb. — mindmennyi háboru-szerrelvényt — nagy érdeklődéssel nézi a közönség. A kiállítás ma d. e. 10 órától 1 óráig, d. u. 4 órától 6-ig tekinthető meg. Belépti-díj ötven fillér. Gyermekek és katonák csak 20 fillért fizetnek.

A szabad vásár tullicitálja a maximális árakat. A megnyilvánult óhaj folytán tudvalevőleg Márk Endre udv. tan. polgármester nem zárkozott el attól, hogy a maximális árakat kísérletképen bizonyos élelmicikkekre felfüggeszse. Ez az állapot október elsejével kezdődött s hatásában most bontakozott ki. A vasárnapi piacon élénkebb volt a maximális árak alól kivont baromfiakban a felhozatal, de viszont élénken emelkedtek az árak is. A maximális árakat két, sőt háromszorosan is tullicitálták. A rendőrség értesülései szerint egy sovány libáért 15 koronát is adtak. Még horribilisebb azonban az, — hogy egy pár kacsa 50 koronáért kelt el. A felszabadult élelmicikkek közül egyedül a tojás tartotta meg a szabott árnívót. Ez pedig a hatósági tojás árusításának az eredménye, amely hatásosan ellensúlyozza a kapzsi kínálatot, mivel ki tudja elégiteni az árszórólás esetén hozzámenekülő egész keresletet is. És ez az élelmicik nem is igen raktározható el. Általában azonban konstatalható, hogy a szabad vásár tullepi a maximális árakat. — Jó volt annak a bebizonyulására, hogy vannak élelmicikk-készletek, mert a termelők mindjárt tömegesebben jelentkeztek, mihelyt alkalom kínálkozott egy kis tetszés szerinti árfelesigázásra. Am ez az eldorádó nem tarthat soká, mert a komoly, a garasait megbecsülő fogyasztó-közönség már is azt kívánja, hogy: maximális ár, jöjjön vissza a te országod s legyen meg inkább a te akaratod, mint a telhetetlen termelők.

A diófák. A tavasz elején több ízben említést tettünk arról, hogy az ország egyrészeben a diófák iránt a hivatalos körök is érdeklődni kezdtek. Egyes hatósági megbízottak a gyümölcsösökben és a kertekben megjelentek s a valamirevaló diófákat összeírták, olyanforma kijelentéssel, hogy bizonyos idő múlva favágók jelennek meg s a kiválasztott diófákat kivágják, annak alapján, hogy a hadsereg rekvirálni fogja. Azután, hogy ily hírek terjedtek el, a fakeskedők mind nagyobb számmal tettek közzé hirdetéseket, — azt mondva, hogy diófa-tömböket nagyobb mennyiségben és jó áron vásárolnak. Hogy később, a nyár folyamán alatt mi történt, azt nem tudjuk, de arról már tudomásunk van, hogy a földmívelésügyi miniszter a napokban rendeletet küldött a törvényhatóságokhoz, amelyben azt mondja, hogy a hadseregnek diófára egyáltalában nincs szüksége s így a gyümölcsösök tulajdonosai azoknak az üzereknek, akik diófa megvétele ügyében jelentkeznek náluk, ne üljenek fel.

Hatvankét esztendőes feleséggyilkos. Nagyváradról jelentik: A biharmegyei Csókmó községben Zsiros Imre, 62 éves napszámos meggyilkolta fiatal feleségét. Kötelet csavart a nyakára és megfojtotta. A felesége, leánynevéen Szentmihályi Eszter, öt évvel ezelőtt még csaplárosleány volt a szeghalmi csárdában. Ottani mulatás közben tetszett meg a leány az öregnek és nemsokára feleségül vette. Zsiros különben meggyilkolta már 30 évvel ezelőtt akkori menyasszonyát: Özsébi Kától is. A gyilkost a csendőrök a falu határában a szántóföldek közt fogták el. Azt vallotta, hogy féltékenységből követte el tettét.

Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést: Mély fájdalomtól megtört szívvel, de Esten bölcs akaratán megnyugodva tudatjuk a felejthetetlen drága jó férj, édes apa, nagy-**apa, testvér, sógor, após, nász, nagybácsi és áldott emlékü jó rokon: néhai polg. Pető Gábor,** f. hó 2-án d. u. fél 3 órakor, életének 73., boldog házasságának 44. évében, szívszélhűdés következtében váratlanul történt csendes elhunytát. Drága halottunk földi részei f. hó 4-én d. u. 3 órakor fognak a Teleky utca 25. számú gyászházunktól a Kistemplomban tartandó ima után a Kossuth utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Végtszesség-tételére rokonainkat, ismerőseinket, valamint a mély bánatunkban osztozókat bánatos szívvel meghívjuk. Debrecen, 1915 okt. 3. Áldás és béke drága poraira! Bánatos özvegye: özvegy polg. Pető Gáborné Csányi Juliánna. Gyermekai: polg. Pető József és neje Ormós Róza gyermekeivel, Pető Juliánna férjével polg. Porcsin Ferenczel és gyermekével. — Testvérei: polg. Pető Lajos nejjével és gyermekeivel, polg. Pető Ferenc gyermekeivel, özvegy Véghe Jánosné gyermekeivel. Elhalt testvéreinek özvegyei: özvegy polg. Pető Istvánné gyermekeivel, polg. Gál József gyermekeivel. Sógorsága: polg. Pető Ferenc nejjével és gyermekeivel. Násza: özvegy polg. Porcsin Sámuelné gyermekeivel, polg. Ormós István nejjével és gyermekeivel. Valamint a kiterjedt rokonság nevében is. A temetést Fehértői Béla temetk. intézete, Dégenfeld-tér 4. sz., rendezi.

Belefűlt a moslékos vederbe. Egy házlapi lányán végzetes szerencsétlenségnek esett áldozatul egy alig 8 hónapos csecsemő. Onody Andrásnak hívják. Az anyja szombatn délután a kertben krumplit ásott mialatt kis gyermeke a konyhában aludt. Két nagyobb gyermeke eközben bevitte a moslékos vedret a konyhába és azt pont a kis fiu fekvőhelye mellé helyezték el. A csecsemő felébredt s hogy, hogy nem: belecsuszott a moslékos vederbe. Mire az anyja bejött, már meg is fuladt. Az esetről jelentést tettek a debreceni rendőrségnek.

A hadikiállításán a következők fizettek felül: N. N. urnó 1 kor. Papp András 20 fl. N. N. 50 fl. N. N. katona 4 fl. Léderer 50 fl. Tóth Sándor 1 korona 50 fl. Vass M. 50 fl. Szabó Károly 1-korona 50 fl. S. kapitány 1 korona 50 fl. Fejes Lajos 40 fl. N. N. 4 kor. Pokoly József 1 kor. Rosenberg Sándor 50 fl. Grünfeld Béla 1 kor. N. N. 50 fl. Fried Pál 4 kor. N. N. 50 fl. Roimer Henrik 50 fl. N. N. 50 fl.

100 darab finom csont-levélpapír, dacára az új 25 százalékos áremelkedésnek, csak 3 korona a régi árban **Antalfynál,** Szent Anna utca 13.

Még most a régi árakban szerezhető be a legdivatosabb női felöltő ujdonságok: leányka Veinnon intézeti kabátok, Velour és bársony modell kalapok a Rózsa áruházban, a Bikával szemben.

Románia, a még semleges állam részletes térképe már kapható **Antalfynál,** ugyszintén a Balkán, olasz és orosz harcterek legjobb kiadásu térképei is.

A kalandor.

(Folyt.)

Leguggolt, mint az ugrásra készülő párdúc s oldalról kezdte kardját forgatni Mordaunt felé. Ennek is le kellett volna guggolnia s úgy fogni fel a szurásokat, ő azonban állva akart parírozni.

Ez hiba volt s lord Rufford a hibát felakarta használni.

Villámgyorsan felemelkedett, egy lépést jobbra ugrott, kardja egyet villant a levegőben... Mordaunt is megfordult s gyorsan felakarta fogni a csapást, de ez már csak félg sikerült, mert a lord kardja végig hasított a ingét s oldalán a bőrt is végig karcolta.

A segédek legott közleptek, mert azt

hítték, hogy Mordaunt talán súlyosan megsebesült.

A vizsgálat azonban kideríté, hogy az egész csak egy kis karcolás volt, melyből vér sem folyt, mindamellett békét javasoltak.

A küzdők hallani sem akartak erről. A fegyvert lábhoz téve, letörölték homlokukról a verejtéket, kifújták magukat s aztán tovább folytatták a vívást.

A fokozódó dühvel azonban a vivás szabálytalansága is fokozódott.

A minta szerű állások helyett csak szabályellenes ugrásokat láthatott az ember, szabályos vivás helyett pedig nemcsak csupa inaestetikus hanem valóságos utálatos vad-dosást. A bajvívás közönséges verekedéssé látszott elfajulni.

Lord Rufford, m itsem törődve már az előírt vívási szabályokkal, örülteként futkosott körül s úgy szurta, vágta — természetesen csak a levegőt — a hogy érte.

York kapitány, valamint gróf Warwick, nem nézheték tovább ez utálatos harcot s éppen közbe akarták magukat vetni, mikor egyszerre éles kiáltás hangzott fel lord Rufford szájából.

A segédek legott közleptek. Most már csakugyan vér folyt, még pedig mindkét oldalról.

A bajvívók ugyszólván egymás kardjába rohantak.

Lord Rufford ugyanis egész vakon neki rontott Mordauntnak s minden erejét felhasználva keresztül akarta szurni, a másik pedig ép oly erővel parírozott, de sikertelenül, mert a lord kardja vállába furódott, az ő kardja pedig ellenfele balkarját hasította végig.

— Legyen már egyszer vége a gyilkos harcnak, kiáltá York százados, mit gróf Warwick is ismételt.

— Ohó, nem addig van az! felelé lord Rufford, tapaszt ide! A harcot folytatni fogjuk. Evés közben jó meg az étvágy!

— A tigris vérszagot érzetti, mormogá York, most már nem lehet beszélni vele.

Az orvos, kit magukkal hoztak, megvizsgálta a sebeket s igen jelentékteleneknek nyilvántotta azokat.

— Merő karcolások! ugymond, melyek néhány nap alatt maguktól is begyógyulnak s még csak nyomot sem hagynak hátra.

A segédek azonban nem oly könnyen vették a dolgot; kereken kijelentették, hogy a lovagiasság követelményeinek már elég van téve s hogy a harc további folytatása merő embermészárlás lenne, mi ellen nemcsak a humanizmus, de egyáltalán a törvény szempontjából tiltakozniok kell.

A küzdők azonban nem hajtottak e szóra. Folytatni akarták a harcot, mert mind-egyikük halált esküdött a másiknak — a lord azért, mert gyűlölte Mordaunt, mint ki-tüntetett versenytársat, Mordaunt pedig — azért, mert el akarta törölni a föld színéről azon becstelent, kit a törvény keze utol nem érhetett.

(Folyt. köv.)

17374—1915.

Földhaszonbérbeadási árverési hirdetés.

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező alább felsorolt földeknek és eszárdáknak nyilvános árverésen leendő haszonbérbeadása rendeltetvén el, ezen árverésre határnapul **1915. év október hó 12. napjának délelőtti 9 órája,** a városháza nagytanácstermében tüzevén ki ezen helyre és időre az árverelni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy az árverési feltételek előzetesen a városi számvevőségénél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Három évi időre haszonbérbe adatnak:

1. Eprekerti csapszék.
2. Köntösgáti legelőből kiszakított 8 hold, 500 négyszögöl föld.
3. Sipos-féle ujkerti föld.

4. Tiszai füzes 38 hold, 245 négyszögöl föld.

5. Baromvásártéri csapszék.

6. Bégány csapszék.

Hat évi időre:

7. Tócskerti ökrtilalmas nevű 71 hold, 1149 négyszögöl föld.

8. Gugyori csapszék, 98 hold, 202 négy szögöl földdel.

9. Sámson vermesoldal nevű 473 hold, 157 négyszögöl föld.

10. Kadarcis korcsma 233 hold, 1513 négyszögöl föld.

Debrecen, 1915. évi szeptember hó 28.

A városi Tanács.

Apró hirdetések.

Ajánlat.

Piac-utca
70 szám alatt, emeleti lakás kiadó. Bővebb felvilágosítás ugyanott: Dr. Freund irodában. 8545

Ondódon
25 hold föld bérbe adó. Értekezhetni: Simonyi-ut 3. sz. 8544

Szép
urilakás kiadó. Rákóczi utca 12. szám. 160

Szabni,
varrni anitok intelligens hölgyeket, jó családból egy ingyenest. Bogdán Róza technológiát végzett női szabó. Szent-Anna 3. 8655

Két
jó megjelenésű ügyes, fiatal nő, kik németül is beszélnek, ajánlkoznak cukrászdába, kávé-mérésbe vagy vendéglőbe főzőszolgálat vagy főlő nőnek. Kovácsné, Cserepes-u. 8. 8612

Kiadó
Homokkerti, Szoboszlói Pap István-u. 4. Két szoba, konyha mellék-helyiségekkel együtt. — Értekezhetni Darabos 54. 8608

Kitűnő
szép írású kisasszony ajánlkozik könnyebb irodai munkára. Szigetesi M., Cserepes-u. 8. 8611

Kereslet.

Német
bonne uri házhoz felvétetik. Cim a kiadóhivatalban. 2

Aranyat,
ezüstöt, zálogcédulát veszen Steiner Mihály — Csokonai-utca 32. 144

Fiuk
erős, ügyesek, felvétetek, Tóth Lajos, Ferenc József-ut 8. 8601

Iskola
szolgai állás: 600 korona fizetés, lakás, fűtés és világítással egybekötve: Jelentkezhetni Burgondia 1.

Német
szobaleány uri házhoz felvétetik. Cim a kiadóhivatalban. 1

Nyugdíjas
munkás, vagy szolgálatkalmazást talaj Cserépkályahagyár, Ferenc József-u. 8. 8602

Keresetetik
egy asszony, kinek férje harctéren elesett, házi dolgok végzésére, bentlakással, Darabos 54. 8607

Takarítónő
azonnal felvétetik. Teleki-utca 34. 8613

Jó családból
való közép iskolát végzett fiuk fizetéssel tanulónak felvétetnek. — Nádudvary Lajos cég-nél. 8563

Gépkész,
aki légszemesmotor kezelését érti állandó foglalkozásra azonnal felvétetik. Teleki-utca 100 8703

14—15
éves fiu kifutónak felvétetik. Cim: a kiadóhivatalban tudható meg.

Tanulónak
ügyes fiu elektrotechnikai gyárba felvétetik Földvárinnál, Széchenyi-utca 55. 217

Eladás.

Eladó
zöld lucerna a Köntöskertben, ölenként. Bejárat a köntösgát felől, sarkon. 8643

Egy jó karban levő, két ló után való fekete fedeles kocsi jutányos áron eladó: Borz utca 5. szám. 8708

Női majoros cseléd kerestetik azonnali belépésre a gazdasági népiskolához. Jelentkezhet Csapó utca 59., az igazgatónál. 218

Jó házból való fiukat géplakatos tanulónak ajánl Klein Testvérek elhelyező intézet, Dégenfeld-tér 3. 8708

Kiadó vagy eladó: Tisztviselő-telep I. utca 3. szám. 8420

Tanulónak jó családból való fiu legalább két középiskolával felvétetik Antalfy könyvkereskedésében. 8709